

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Ofensiva împotriva Sf. Sinod

de G. M. IVANOV.

După cele ce s'au tipărit în ziare, după declarațiunile făcute de unii fruntași ai vieții intelectuale și politice din Basarabia în chestiunea «celor 2 Paști» — nimeni în ceasul acesta nu se mai îndoește că toată zarva cu care ni se asurzesc urechile în fiecare zi în privința inecumenicității sf. Sinod este în fond o luptă împotriva lui, întreprinsă de oameni, cari: 1. sânt străini de biserică; 2. sânt în principiu vrăjmașii ei; 3. sânt indiferenți față de binele sau, de răul din ea; 4. sânt unelte politice; 5. sânt ambițioși, cari vor să însemne ceva, nefiind, în fond nimic; 6. sânt, în sfârșit, copilandrii, ce își pompează cunoștințele dogmatice, canonice, istorice precum și autoritatea scrișului din izvoare răslețite și apucate la întâmplare.

Trăim cu toții aproape la olaltă, ne întâlnim aproape zilnic, și oricâtă forță de ipocrizie am avea, tot rămânem descoperiți în așa fel, încât oricine ne poate vedea nu numai puritatea sau impuritatea sufletului și a intențiunilor, dar chiar și cariile măselelor din gură.

Luăți la întâmplare pe oricine din cei ce urlă la gazetă de groază că se prăpădește ortodoxia și că se sfărâmă autoritatea sf. Sinod — și-l puteți cu foarte multă ușurință clasa după punctele de mai sus. Orce fel de farsoni, de șarlatani ai ecumenicității veți întâlni — nu veți întâlni însă o inimă într'adevăr înflăcărată pentru binele bisericii noastre ortodoxe, nu veți întâlni o minte care, cu smerenie și cu pricepere caută adevărul, un cap — care să admită că priceperea arhierească a sfântului Sinod e mai puternică și impunătoare, decât a sa proprie. Lupta împotriva sf. Sinod este un complot colectiv al impurității ortodoxe, al ambiției pătimase, al ignoranței ce-ți scoate ochii cu un citat patriotic, al îndrăzelii nebunești, care socoate că scuipând pe o icoană ucide pe Dumnezeu, al indiferențismului religios, care se

îngrijește de plenitudinea speranțelor și a credințelor creștine. Acest complot împotriva sf. Sinod, care a luat formele și manevrele unui adevărat război împotriva Lui, nu marchează în cei ce l-au început un clocot al conștiinței lor ortodoxe în care fierb dorurile de reformă, de reînnoire a vieții religioase, nu arată o epocă în care biserica să fi decăzut și să se fi rătăcit și un suflet colectiv care să o vrea imaculată și infailibilă ca în zilele dintâi. E o înfierbințelă ce vine dela satana. Și tocmai în asta stă inutilitatea, inoperanța și vrăjmașia ei de proastă calitate, ce se dă de gol la fiecare pas.

Istoria bisericească, a noastră mai puțin, a catolicilor mai mult, ne dă mii de exemple, arată epoci întregi, precum și aspectele de decădere și de rătăcire a bisericii creștine. În totdeauna și în împrejurări oricât de primejdioase, s'au găsit cari au protestat. Dar în câte feluri s'a manifestat acest protest! Cei cari își simțeau conștiința atinsă, nu au îndreptat tunurile și mitralierele criticii lor împotriva Papilor, a Patriarhilor, a Sinoadelor. Smeriți, ei au arătat — după umila și creștinească lor părere — rătăcirea totală sau abaterea parțială a bisericii dela dogma, tradiție și morala creștină, și au rugat, au implorat, cu lacrimi în ochi și cu inima sfărâmată de durere, să se reîntre în adevăr. Toți sfinții și asceții noștri, precum și cei catolici, au fost în ultima analiză, niște protestatori. Dar ei protestau nu cu gura și la gazetă, ci cu fapta.

Ei înfăptuiau în realitatea vieții lor — sfințirea creștină. Ei se plăsmuiau în carne și în oase, cu tot duhul, inima și simțirea lor, și în tot cursul vieții, ca pilde inatacabile și grandioase în fața tuturor membrilor bisericii. Fără să rostească un cuvânt din gura lor, ce știa să șoptească numai rugăciuni, ei convingeau cu elocvența mută și irezistibilă a totalei desăvârșiri creștinești. Ei nu strigau ca purificatorii moderni, Papilor, Patriarhilor, Arhiereilor și Sinoadelor: «boilor, v'ați încurcat coarnele în gard». Prin sfânta lor

viață, vorbea, protesta, îndemna și purifica însuși Dumnezeu. Și dacă biserica creștină în existența ei pământească nu a ajuns nici odată până la nămol și la păcura păcatului — se datorește acestor sfinți protestatori.

Ceilați? Unii au răs, au scris piese de bațjocură, versuri ironice, au șantajat în vederea unor utilități suspecte dar strict personale, s'au constituit reformatori, au organizat biserițe noi, în care se închinau tuturor dracilor, numai lui Dumnezeu — nu.

Controversa pe chestia zilei de sărbătorire a Paștilor a fost foarte bine venită pentru a arăta lăuntru moral al tuturor celor ce au atacat sf. Sinod. Cel ce a îndrăznit să scrie și să strige împotriva lui, ar fi avut o singură justificare: aceea de a-și recunoaște din capul locului păcătoșia personală. Făcând aceasta, dreptul lui de a critica sf. Sinod s'ar fi redus la o simplă și umilă rugă. Și ruga nu i-o poate refuza nimeni.

Dar atribuindu-și o infailibilitate de conștiință și de intelect ortodox, superioară infailibilității colective a sf. Sinod, atribuindu-și un «foc sacru» pe care nu-l simte arzând nici în călcâi, necum în suflet și în cuget, protestarul contemporan se sbate în presumpția lui reformistă și dreptcredincioasă, o presumpție ce mai întotdeauna se exaltează — în fiecare seară aproape și până în zori — cu câteva butelii de vin — în veselele noastre bodegi hiperortodoxe. (Ordinea).

Convocări. Conform art. 70 din statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, se convoacă adunarea protopopesacă a tractului protopresbiterial Sf. Gheorghe în sesiune ordinară pe ziua de Mercuri, 20 Martie 1929, la ora 9 a. m., în biserica ortodoxă română din Sf. Gheorghe.

— Frații preoți, membri ai Asociației clerului «A. Șaguna», despărțământul Sf. Gheorghe, se convoacă la adunarea ordinară a despărțământului, ce se ține Marți și Miercuri, 19 și 20 Martie, în Sf. Gheorghe.

Sectele în Ardeal

Presa noastră a pomenit în dese rânduri despre îngrijitoarea înmulțire a sectelor din Ardeal. Aceste cuiburi de înstrăinare sufletească a elementului românesc s'au înfiripat la adăpostul proverbiale noastre toleranțe, făcând victime cu deosebire în rândurile clasei muncitorești.

Puțini și-au pus întrebarea: De ce aceste secte zise religioase și-au făcut apariția întâi pe teritoriul provinciilor alipite, și pentru ce activitatea lor a mers sporind dela încheerea păcii până astăzi? Răspunsul n'ar fi tocmai greu. — Nu e nevoie de multă pătrundere pentru a înțelege, că propaganda anti-națională lucrează în România sub masca străvezie a unei acțiuni de subminare dusă cu stăruință și metodă, împotriva bisericii strămoșești.

Procesul în jurul institutului de editură «Viața» din Cluj a scos la iveală tainele unei organizații secrete, care nu cruță nici banul, nici osteneala, pentru a abate populația românească din făgașul sigur al tradițiilor sale sufletești. Mulțumită unei răfuei între conducătorii sectei mileniste din România, am putut să aflăm, că pentru operațiile de popularizare a învățăturilor așa numitelor studenți în Biblie, s'a înființat în inima Ardealului o vastă tipografie, unde în decurs de câteva luni s'au imprimat cărți, broșuri și reviste de propagandă în valoare de câteva milioane de lei.

E de prisos să spunem de unde vin acești bani: sânt trimiși de peste graniță, firește, nu din partea unor sinceri și credincioși amici ai țării noastre.

Cea mai numeroasă sectă din România pare să fie astăzi aceea a baptiștilor. Numărul baptiștilor nu s'ar putea socoti cu precizie, căci o statistică exactă a diferitelor confesiuni ne lipsește încă. Credem că nu exagerăm, dacă îi evaluăm la câteva zeci de mii de credincioși. Secta baptistă încearcă să se organizeze pe provincii, căutând să se strângă sub o conducere unitară. Un congres al baptiștilor din Basarabia

s'a adunat la Chişinău, sub conducerea unui oarecare Cozimopolos. Reprezentanţi din toată ţara au ţinut o conferinţă la Curtici (la doi paşi de frontieră!) în prezenţa comisariatului alianţei baptiste pentru Europa, Ruhrsbroke.

În conferinţa dela Curtici discuţiile au fost foarte animate, stabilindu-se, ca preludiv al unei organizări unitare în România, statutele sectei baptiste. Un semnal de luptă s'a auzit dela hotarul cel mai îndepărtat al ţării. Preoţimea noastră, păstrând în rândurile tagmei cultul Dumnezeului strămoşilor noştri, trebuie să se pună în poziţie de apărare, luminând poporul cu propria lor credinţă, lămurindu-i primejdia înstrăinării lui de biserică în care s'a născut, şi împiedecând alunecarea lui în capcana pe care i-o întind vrăjmaşii din afară.

Dar înmulţirea sectelor nu se înfăţişează numai ca pericol pentru unitatea noastră religioasă. Problema are şi o latură politică, de care orice guvern românesc trebuie să ţină seamă. Bapţiştii nu urmăresc numai câştigarea de prozeliti pe seama unui nou cult, — ei urmăresc scopuri mult mai pozitive, încercând să determine o anumită orientare a treburilor publice.

Delegatul alianţei baptiste mondiale, Ruhrsbroke, care a patronat conferinţa dela Curtici, nu s'a sfiit să declare, în cercul tovarăşilor săi, că reuşita lui Hoover la alegerile prezidenţiale din Statele Unite, şi căderea lui Smith, a fost determinată de voturile baptiste, care au mers la poruncă împotriva candidatului Hoover...

Ce conferinţe se țin la Cluj...

Societatea intitulată «Sf. Maria» a femeilor greco-catolice române dela Cluj organizează în timpul de față o serie de conferinţe, ținute — cum se pare — la îndemnul și inspirația «Asociației generale a românilor uniți», sau a celor dela «Agru» de curând răsarit. Seria s'a inaugurat prin conferința dlui Dr. Iacob Radu, prelat papal dela Oradea, care nu s'a mărginit să-și laude biserică sa, ci «s'a pomenit atăcând cu vorbe grele biserică ortodoxă, căreia i a găsit tot felul de păcate», raportează o dare de seamă dela Cluj.

La conferința dlui Dr. Iacob Radu erau de față și membre din Societatea ortodoxă a femeilor române, filiala locală, care de sine înțeles s'au simțit neplăcut surprinse de apăsătorile prelatului papal la adresa ortodoxiei.

Într'un comunicat, trimis ziarelor, comitetul Societății ortodoxe naționale a femeilor române filiala Cluj spune:

«Ne-am ferit cu mare grijă de a provoca susceptibilități și mai ales de a provoca discuții confesionale, sau cele mai mici atacuri la adresa bisericii greco-catolice.

Dar eată, spre marea și dureroasă surprindere, soc. Sf. Maria, înființată acum 25 de ani și mai bine pentru scopuri exclusiv naționale și nicidecum confesionale, se vede că n'a înțeles delicateța și gândurile no-

stre bune, ci a organizat o serie de conferințe, cari după titlu ne-au îndreptățit să credem că vor avea caracter de polemică confesională, deși noi stăruim în convingerea că numai bisericile înseși aveau chemarea să facă aceasta. Participând, ca de obicei, din colegialitate, la prima conferință (din ciclul de 5) ținută Joi, 21 Februar a. c., în sala prefecturii, ne-a dat să ascultăm o serie întreagă de aserțiuni neadevărate și atacuri violente la adresa scumpei noastre biserici ortodoxe.

Conștiente de dreptatea cauzei noastre sfinte, nu vom zice «ochi pentru ochi și dinte pentru dinte», ci, asemenea mamei celei adevărate din biblie, vom renunța la dreptul nostru de polemică, spre a servi cauzele mari ale românismului, dar vom apăra cu toată hotărârea și neastămută convingere a sufletului nostru prestigiul și demnitatea bisericii noastre strămoșești, cu un trecut de glorie și strălucire națională. Iar față de societatea «Sfânta Maria», atăta vreme cât înțelege să abuzeze de largă noastră generozitate, vom păstra rezerva cuvenită».

Va continua sau nu activitatea societății «Sf. Maria» în direcție agresivă și «agristă», rămâne de văzut.

Așezământ înfloritor

Banca «Frăția», în 28 Februar 1929 și-a ținut a 22 adunare generală în orașul Sighișoara, cu rezultat îmbucurător. Din trecutul acestui institut, amintesc următoarele momente:

Înainte cu 23 ani, preoțimea noastră din protopopiatul Agnita, la inițiativa și stăruința șefului tractual de atunci, azi octogenarul protopop în retragere Ioachim Muntean, a decis înființarea unei bănci, cu sediul în Agnita. Dificultățile unui modest început, într'un târgușor cu numeroși minoritari bine situați, cu vechi instituții similare în plin progres, în mersul ei normal, încet și sigur, banca întru nimic n'a fost stingherită, din contră, dela începutul activității sale a fost în situație, a distribui ajutoare corespunzătoare din venitele ei anuale, parohiilor mai lipsite, pentru trebuințe bisericesti și școlare.

La insistența unor intelectuali, banca «Frăția» acum 5 ani a fost strămutată la Sighișoara, unde în scurt timp a fost adăpostită în casele proprii, rămânând la Agnita sucursala.

Acționarii, întruniți la ultima adunare generală, între care mulți preoți din județul Târnava-mare, cu unanimitate au decis ridicarea capitalului societății dela 3.500.000 Lei deplin vărsați la 5.000.000 Lei. În urma acestei împrejurări, atrag atențiunea onor. preoțimi din județul nostru asupra acestei instituții, care e o putere și mândria a noastră, și al cărei bilanț s'a publicat în Telegraful Rom. din 6 Februar a. c. Nr. 11.

Un institut românesc solid se impune tocmai în reședință de județ, ca să poată satisface cererile românilor din împrejurime, ca pe viitor să înceteze anomalia, ca românii se formeze în mare parte clientela băncilor străine. Sprijinirea băncii «Frăția» e prin urmare drept și datorință pentru ori care bun român din aceste locuri. C.

Apelul lui Isus Hristos către toți de a-L urma Meditație

Punctul 1. În această sentință trebuie să considerăm întâi iubirea înfinită a Tatălui celui veșnic pentru neamul omenesc. Voind Dumnezeu să ne dea pe cineva, a ales pe unul care să fie om adevărat și părtaș naturii noastre, pentru a ne fi exemplu, și să fie totodată și Dumnezeu adevărat, adică unul născut al Lui, care să ne aducă ajutor și leac. Căci, dacă n'ar fi fost Dumnezeu adevărat, n'ar fi putut să ne dea exemplu.

Prin urmare, vom începe a considera maiestatea acestui Rege, în care sânt concentrate toate calitățile cele mai desăvârșite, cum mărturisesc profeții. În special vom considera: înțelepciunea sa înfinită, prin care recunoaște necesitățile și starea noastră nenorocită, atotputernicia prin care poate ușura această stare a noastră, mila de care ne împărtășește, bună-tatea prin care ne aduce leac, providența cu care caută a se îngriji de înlezniile noastre, blândețea și afecțiunea către noi, întrucât ne privește ca pe frații săi, dărnicia cu care ne împarte bogățiile sale, ear pe urmă dă pentru noi trupul și sângele Său, dreptatea și prudența în guvernarea cu care ne conduce, și în fine veșnicia și tăria împărăției Sale cerești care niciodată nu va avea sfârșit. — Spre a ne întări în cele considerate până acum, vom compara pe regii pământești cu Regele nostru ceresc. Regii pământești impun supușilor lor dări și le pretind în mod sever. Regele ceresc li scutește de toate acestea, și El însuși plătește cu dragoste datoria lor. Regii pământești duc uneori pe supuși lor la sărăcie și lipsă. Regele cel ceresc s'a făcut sărac pentru a îmbogăți pe ai săi cu sărăcia sa. Regii pământești impun supușilor legi grele. Regele cel ceresc a statuit legile cele mai ușoare, urmându-le El însuși, și însuflețind pe alții cu exemplul Său să le împlinească. Regii pământești sânt regi numai pe un timp, fiind și ei muritori. Regele cel ceresc este veșnic, a cărui împărăție nu se va sfârși niciodată, pentru că are baza în Dumnezeu.

Din aceste trei feluri de considerațiuni trebuie să se nască în noi trei feluri de sentimente sufletești, și anume de laudă, de bucurie și de recunoștință, care trebuie făcute lui Dumnezeu Tatăl și însuși Regelui ca Fiului Său. Deci să mulțumim lui Dumnezeu Tatăl care ni-a dat nouă un Rege atât de puternic, înțelept și sfânt. Deci cu umilință să ne rugăm Ție, Rege cel ceresc, să ne primești sub ocrotirea Ta. Dacă Tu ne vei ocroti, nimic nu ne va lipsi nouă.

Punctul 2. Vom considera ce fel de program a avut acest Rege pentru împlinirea poruncei Tatălui Său. El zice: «Voința mea este cea mai dreaptă de a purta războiul împotriva tuturor vrăjmașilor mei și anume împotriva diavolului, lumii și cărnii, și împotriva tuturor viciilor și păcatelor și de a intra după învingerea acestora în împărăția Tatălui. El zice: «de slujește cineva mie, mie să-mi urmeze și unde voi fi eu, acolo și sluga mea va fi», (Ioan 12, 26). Cu alte cuvinte: cel ce dorește a se dedica ascultării mele trebuie să trăiască precum trăesc eu; și se va bucura de răsplata veșnică de care mă bucur și eu. — În urmă vom considera cauzele, blândețea și eficacitatea, acestei chemări prin care ne invită acest rege pentru ascultarea și chemarea sa.

Întâi acest Rege care ne cheamă, este de o maiestate înfinită și este un binefăcător și dăruitor de daruri.

A doua, expediția propusă de acest rege este cea mai justă, care ne va aduce nouă onoare și bunăstare mai multă decât însuși regelui, pentru că este îndreptată spre nimicirea vrăjmașilor noștri cari ne aduc multe neplăceri și necazuri. A treia, acest Rege care ne cheamă la luptă, ne precede în luptă. El s'a pogorât din ceruri pentru a ne fi exemplu în această luptă, precum Ghedeon sau Abimeleh: «Cum mă veți vedea pe mine, și voi așa să faceți, (Jud. 7, 7) și ce ni-ați văzut pe mine făcând, curând faceți și voi ca mine», (Jud. 9, 48). A patra, acest Rege ne promite biruința cea mai sigură și după aceea răsplata cea mai mare. A cincea, ne promite mărire viitoare și cinste pe care o va avea fie El însuși, fie Tatăl cel veșnic, fie toți supușii săi. «O, Rege veșnic, îți mulțumim pentru că dintru stricăciunea oamenilor, folosindu-te de atâtea mijloace eficace, ne-ai atras pe noi în legăturile iubirii Tale», (Osea 11, 5). O dacă toți oamenii, cari sânt luminați cu lumina Ta Dumnezeiască, ar vrea să priceapă și să primească aceste luminări, atunci cu câtă iubire s'ar îndemna pentru urmarea Ta!

Punctul 3. Aici vom considera multele categorii de oameni cari există în lumea aceasta și la urechile cărora ajunge această chemare. Prima categorie de oameni este a celor cari orbiți de iubirea lumii acesteia, refuză a urma pe Regele care li cheamă. Numărul acestora este atât de mare încât trebuie să le compătimim soarta pentru nerecunoștința și necredința lor. Toți creștinii vreau să ajungă la Hristos, dar puțini calcă pe urmele Lui. Toți cei ce urmează pe Hristos, doresc să primească răsplata, dar mulți de teama osteneții renunță de a-l urma. Și așa prin neascultarea lor nu vor ajunge în societatea Lui, precum cei invitați la cină n'au vrut să vină, de aceea Domnul a zis că nici unul dintre bărbații aceia ce erau chemați, nu vor gusta cina sa (Luca 14, 24). Și așa se pot referi la oamenii aceștia cuvintele înțeleptului Solomon: Că am strigat și nu m'ați ascultat, pentru aceea și eu voi râde de pieirea voastră pedepșind împotrivirea voastră cu moartea vecinică, (Prov. 1, 24—26).

A doua categorie de oameni este a acelor cari vreau să urmeze și să însoțească pe Rege în această expediție, dar nu cu atăta dărnicie, ci mulțumindu-se de a urma numai poruncile, și ne lăpădându-se de bogății și onoruri și de plăceri, asemăndu-se cu tinărul din evanghelie care după ce a păzit toate poruncile lui Dumnezeu din tinerețele sale și auzind cuvintele lui Hristos: «De voești a fi desăvârșit, mergi, vinde-ți averile tale și le dă săracilor și vei avea comoară în cer, și vino urmează mie». (Mat. 19, 2). Tânărul s'a întristat crezând că este destul pentru el a face ce a fost obișnuit. Asemenea fac și acești oameni crezând ca ce fac, este destul pentru a ajunge la mântuire, și așa răsplata lor va fi puțină. Dar această faptuire este un fel de lipsă de bună cuviință, întrucât acești oameni ca simpli soldați nu vreau să imiteze pe conducător, adică pe Hristos, în cele ce le sânt lor posibile, din contră însuși Regele face pentru soldații săi mai mult decât este ținut să facă.

A treia categorie de oameni este a acelor cari de bună voie urmează acestui Rege în toate și pentru toate, nu numai în cele poruncite, ci și în cele sfătuite, precum a făcut însuși Regele, trăind viața în sărăcie, în feciorie și în supunere, disprețuind bogățiile și plăcerile permise ale lumii și renunțând la libertatea proprie, pentru a putea urma în mod perfect pe Regele și măestrul lor.

Această categorie de oameni este a călugărilor cari, pentru a se apropia mai mult decât alții de felul vieții Regelui ceresc, vor primi răsplătă mai mare dela Dănsul, după cuvintele Ev. Matei 19, 29: «Însușit voi lua răsplătă în viața aceasta și în viața cea viitoare viață veșnică vor moșteni». La aceste trei categorii de oameni putem adăuga a 4-a, care sânt chemați de către Regele ceresc să fie instrumentele sale în chemarea altora la chemarea Sa. Și în această categorie sânt cuprinși toți preoții în genere cari, după exemplul apostolilor, trebuie să se îngrijească nu numai de perfecțiunea lor proprie, ci și de perfecțiunea altora. Cei ce sânt chemați în felul acesta la urmarea Regelui, trebuie să mulțumească lui Dumnezeu de acest mare favor de care i-a făcut părtași și să fie totdeauna gata la orice osteneală pentru mântuirea sufletelor până la vărsarea sângelui, dacă porunca lui Dumnezeu o cere, trăind întreaga viață după cuvintele prorocului Isaia 6, 9: «Eată eu sânt: trimite-mă unde și cum vrei, eu sânt gata la toate ce-mi vei porunci». Amin.

Lidarh.

Nr. 2104/1929.

AVIZ

Se aduce la cunoștința onor. preoțimi din arhiepiscopia noastră, că a apărut în Arad publicațiunea «*Patronatul eclesiastic ungar în raport cu drepturile statului român*», de Dr. Gheorghe Ciuhandu, consilier eparhial în Arad, care se recomandă cu toată căldura pentru bibliotecile noastre parohiale. Se poate procura, la 100 lei și porto-postal, dela Librăria diecezană din Arad.

Sibiu, 7 Martie 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nu dați fetele la mănăstiri străine

Așa se tângue o doamnă în gazeta «România de Nord» din Satu-Mare. Doamna aceasta spune, că a umblat la școală într-o mănăstire rom. catolică, pe care a îndrăgit-o.

În zilele trecute a intrat într-o catedrală rom. cat., să asculte orga și liturgia, care îi aminteau anii petrecuți în acea școală.

Dar, spune doamna, m'am simțit neplăcut impresionată de ruga preotului de pe amvon, ce începe a predica cu un «Mi aiyă k».

Am ascultat însă și eu predica, crezând că de pe acel amvon se propovăduște numai credință, pace și iubire — și nu propagandă contra românilor și bîrfirea acelei țări, ale cărei lanuri le dă și lor pâinea datătoare de viață. Nu este oare statul român cel mai îngăduitor, ear noi românii toți, nerăzbuțitori pentru tot ce a fost în trecut? Catolicii se plîng de lipsă de ajutor, ei se cred persecutați? Din înălțimea unui amvon strigă în gura mare contra a tot ce i românesc, — oare aceasta este ruga lor? Povestea este veche, — pe-deapsa este nouă pentru cei ce ne închinăm în bisericile lor.

Când mă gândesc la atâtea fete de români și astăzi în mănăstiri străine purtate în biserici de altă lege, că odată ieșite'n lume vor fi și ele momite de glasul unei orge, amintitoare a vremii din copilărie, vor fi și ele înfruntate de același glas batjocoritor plin de ură? — Dacă pe ei nu-i putem aduce la simțămîntul de datorie creștinească, să-i ocolim noi, chiar și acolo unde ai crede că nu-i răutate, nici pizmă, nici bîrfire.

Biblioteca povestirilor morale

Acesta e titlul unei nouă publicațiuni, înființate tocmai în Odorhei, de preotul A. Nana, și imprimate cu grijă și gust în atelierele tipografiei «Minerva» s. a., institut de arte grafice și comerț de librărie în acel oraș.

Primul număr, al Bibliotecii povestirilor morale, este: *Pilat din Pont*, interesantă și instructivă povestire, o prelucrare făcută de directorul publicației, Pr. A. Nana, după Sievercev. Se poate citi cu folos și plăcere. Un număr costă 10 lei. Se pot face și abonamente pe an.

Despre scopul, ce se urmărește prin biblioteca dela Odorhei, directorul ei dă următoarele deslușiri:

«Nu mă călăuzește lăcomia banului, nici pofta mării, ci mă pune la muncă dorul cald de-a smulge din mâinile curate ale tinerilor noștri fasciculele criminale ale putregaiului literar, care schimbă iezărul sufletului în mlaștină scârboasă. Și mă opinteste răvna stăruitoare de-a înlocui lepădăturile otrăvitoare cu 'n șir de cărțile alese, cu povestiri religioase și morale, din care să se desprindă pregnant: *duhul viguros, regenerativ, primitor al eternel morale creștine*... Sprijiniți această inițiativă particulară ce tinde să suplinească o lipsă ardentă a vremii.

Vă rog deci binevoii a o abona și a o răspândi între copii, rudele, prietenii și cunoșcuții dvoastre mai tineri, căci fiecare om are trebuință de mângăiere sufletească, dar mai ales cei mici, și fiecare are trebuință de razim etic în viață, — dar mai cu seamă tinerii, cari sânt mugurii viitorului nostru».

INFORMAȚIUNI

Salarizarea clerului. Zilele acestea s'a întrunit la ministerul cultelor, sub președinția dlui ministru Aurel Vlad, comisia însărcinată cu întocmirea proiectului de lege pentru salarizarea clerului. S'a fixat principiul ca preoții să fie salariați în raport cu titlurile lor. Statul e dator să arate preoților, în privința salarizării, aceeași solitudine pe care o arată funcționarilor săi direcți. Preoții cu titluri inferioare — cum e cazul celor cu patru clase seminariale — vor fi salariați ca și cei cu 8 clase de seminar. S'a precizat că statul va plăti salariile preoților; ear acolo unde parohiile au venituri, peste nevoile de întreținere a bisericii, se vor achita salariile din aceste venituri și statul va complecta numai în cazurile când salariul nu va fi suficient. În acest scop, statul va face evaluarea averilor tuturor parohiilor, după normele de evaluare a averilor particulare și după anumite dispozițiile din noua lege de salarizare. După aceste norme vor fi verificate veniturile corporațiilor bisericești ale tuturor cultelor.

Ord'n. Ministerul de interne a dat, cu Nr. 1385 A. din 16 Februar 1929, tuturor prefecturilor din țară

ordin, întemeiat pe hotărârea Sfântului Sinod cu privire la sărbătorirea Sfintelor Paști în 1929. Ministerul cere prefectilor să ia măsuri împotriva celor ce ar încerca să tulbure ordinea publică, întru cât libertatea cultului nu poate fi folosită în scop d'a ataca instituțiile țării și a face agitare pe asemenea chestiuni.

Revenire la ortodoxie. Comuna de frunte de pe Someș, Reteagul, cu o parohie greco-catolică, a revenit în întregime la ortodoxie. În 4 Februar a. c. 160 capete de familie au încheiat cuvenitul proces verbal în fața notarului, ear în zilele următoare s'au dresat mai departe procesele verbale de trecere la ortodoxie a restului românilor din Reteag. Cu câteva zile înainte, adevă la serbătoria întâmpinării Domnului, în 2 Februar, se petrecuseră, în fața bisericii din comună, unele scene foarte compromițătoare pentru delegații episcopiei gherlane, reprezentate între alții și de clarisimul Dr. Dumitru Manu, figură faimoasă, despre care se spune că manevră în mână cu un revolver, scos din revereandă, amenințând pe credincioșii cari se lăpădau de Gherla uniților.

Depozite întregi secrete de cărți pentru propagandă milenistă s'au găsit de curând la Cluj, în casa din strada Maria 36. Organele polițienești au străbătut, în casa aceasta, prin subterane cu uși secrete, au deschis fereștruci din pereți, care conduceau la adevărate magazii de cărți și broșuri de propagandă. Volumele confiscate, ca lucrări prohibite, urmează a fi transportate cu camioanele la poliție. Centrul propagandei mileniste este la Cluj, unde s'a desfășurat o activitate secretă întinsă, și autoritățile vor mai avea de furcă multă vreme cu milenistii susținuți de americani.

Episcopie ortodoxă română în Maramureș. Foaia *Bala-Mare*, în numărul său mai nou scrie că orașul Bala-Mare, cel mai vechi dintre toate orașele țării întregite, ar putea fi reședință chiar și pentru două episcopii, între care una ortodoxă română. Despre aceasta spune următoarele: Episcopia ortodoxă română, care va lua ființă în urma avizului favorabil ce l-a dat sf. Sinod Ministerului cultelor cu privire la reînființarea celei mai vechi episcopii românești, ce era legată de mănăstirea din Cuhea, aceasta episcopie încă nu poate avea o reședință mai potrivită, de cum ar fi vechiul oraș Bala-mare.

Ori să pleacă, ori pleacă. Soviele, după ce au omorât preoți și au pustit biserici, se îndreaptă și împotriva tovarășilor de principii, despre cari socotesc că n'ar fi destul de anarhiști. Astfel ajunge însuși Troțki să fie trimis în Siberia, și apoi dat afară din Rusia. Luptătorii împotriva tiraniei țariste aplică tratamentul absolut, ai cărui vrăjmași au fost: Ori te pleci, ori pleci.

ȘTIRI LOCALE

Dela Societatea Națională de Cruce Roșie, filiala Sibiu. Duminică 10 Martie c., ora 5 (17) d. a. se va ține în sala cea mică a Prefecturii locale Adunarea generală anuală a Societății Naționale de Cruce Roșie, filiala Sibiu. Toți domnii, și toate doamnele membre, sânt rugați să ia parte.

Mulțumire. Pentru șomeri s'au mai deus la primărie, în timpul dela 5—20 Februar a. c., următoarele daruri: Carol Albrecht, industrie de alimente «Lica», 5 saci (a 75 kgr.) făină de pâine; Dr. Enric Ernst 300 lei; Dr. Carol Wolff 300 lei; Un nenumit 500 lei; Victor Lazar 200 lei; Ana (Victor) Lazar 200 lei; Irmgard Schreiber 100 lei. Pentru darurile acestea exprimă mulțumită călduroasă: *Comitetul de Asistență.*

Primăria aduce la cunoștință proprietarilor din Calea Poplăcii, că a stabilit numerele pentru casele (locurile de case) din Calea Poplăcii. Planul și tabloul se pot vedea la serviciul tehnic al primăriei. Proprietarii sânt invitați a vedea planul și a pune numărul respectiv pe casele lor.

CĂRȚI ȘI REVISTE

«*Biserica noastră și Cultele minoritare*», de Russu Ardeleanu, este o carte, pe care Sf. Sinod al bisericii ort. române o recomandă pe seama bibliotecilor noastre parohiale. Se poate procura dela autor direct: București, Calea Călărași Nr. 36. Prețul nu este indicat.

Revista Teologică, organ pentru știința și viața bisericească, sub patronajul I. P. S. Sale Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae. Cuprinsul Nr. 2—3 din 1929: Creștinul ortodox: Bugetul cultelor pe anul 1929. Prof. Dr. Gh. Ciuhandu: Cum s'a făcut «unirea» Românilor cu Roma? Nicolae N. Grosu: Sugestii dintr-o carte. I. Beleuță: Amintirile unui preot romano-catolic devenit preot ortodox. Maniu Lungu: Pentru reducerea divorțurilor. Prof. N. Colan și O. D.: Mișcarea literară: Învierea Domnului nostru Isus Hristos. Cruci de țintirim. Cărțile părintelui I. Trifa. N. C.: Cronică: «Impăcarea» dela Roma. * Note și Informații. — Redacția și Administrația: Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 32.

Biserica Ortodoxă Română. A apărut Nr. 1 din 1929, al revistei Sf. Sinod, cu valoroase articole și numeroase informațiuni. Amintim, între altele, lucrările: Biserica ortodoxă română și celelalte confesiuni, Ieromonahul Anania Melega, Nerespectarea Calendarului duce la erezii, Rolul social al preotului în trecut și prezent, Un mare chip al predicii ortodoxe, Lămurire la «O întâmpinare», Isus în fața vrăjmașilor.

Un nou volum. În literatura noastră anunțarea apariției câte unui volum de literatură modernă trebuie să fie primită cu bucuria unui succes. Literatura română în faza ei tină, însă cu ascenziune progresistă, și-a croit un drum solid în domeniul culturii universale. Tinerile noastre talente, deși încă dibuind să-și închege o tendință, sânt totuși bine apreciate de criticismul occidental. Zilele acestea editura «Ardealul» din Cluj, sub auspiciile «Astrei» secția literară, va edita un nou volum de nuvele și însemnări: *Anny*, ale tânărului publicist ardelean *Coriolan Bărbat*. Numele dlui C. Bărbat ne este cunoscut din primul său volum de nuvele: *Flori de primăvară*, și mai ales acum în urmă din articolele sale sociale, care ni l-au desvăluit ca pe un destoinic mântuitor al condeiului. La timpul său vom reveni.

Citii și răspândii ziarul

Telegraful Român

„PLUGARUL“ cassă de economii societate pe acții în Săcădate

Convocare

Domnii acționari ai casei de economii «PLUGARUL» societate pe acții în Săcădate se invită la

adunarea generală ordinară,

care se va ține în 2 Aprilie 1929 la ora 2 p. m., în localul institutului.

OBIECȚELE:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere privitor la gestiunea anului 1928 și darea absolutului.
3. Deciderea asupra profitului realizat.
4. Eventuale propuneri anunțate Direcțiunii.

În caz că nu s'ar întruni numărul legal de acționari, adunarea va avea loc, fără altă convocare cu același program în 12 Aprilie a. c., luându-se deciziuni valabile ori care ar fi numărul acționarilor.

DIRECȚIUNEA.

(21) 1—1

Activa		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1928.		Pasiva
Casa în numerar	6,706.—	Capital social	25,000.—	
Imprumuturi cambiale	450,977.—	„ „ emisiunea nouă	27,438.—	52,438.—
Efecte	2,500.—	Fond de rezervă		25,000.—
Mobilier	100.—	„ special de rezervă		8,000.—
		„ de binefaceri		800.—
		Depuneri spre fructificare		345,430.—
		Dividende neridicate		6,154.—
		Interese tranzitoare		6,500.—
		Diverși creditori		694.—
		Profit net		15,267.—
	460,283.—			460,283.—

Debit		Contul Profit și Perdere		Credit
Interese la depuneri	35,638.—	Interese și proviziuni		71,171.—
Spese: (p. chirie, luminat, încălzit și tipărituri)	6,978.—			
Salare	8,000.—			
Impozite	5,288.—			
Profit net	15,267.—			
	71,171.—			71,171.—

Săcădate, la 31 Decemvrie 1928.

DIRECȚIUNEA:

Ioachim Moisil m. p. Toma Mahara m. p. Ioan Iordachie m. p. Ioan Stanciu m. p.
Ioan Petcan m. p. Ioan Georgescu

Subsemnatul comitet de cenzori examinând conturile prezente le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele.

Săcădate, la 15 Februarie 1929.

Ioan Petrișor m. p. Ioan Roman m. p. Ioan Berghia m. p. Cost. Ștefan m. p.

Nr. 450/1928 ppresb.

(23) 1—3

Concurs

În baza § 63 din Statutul organic, și în legătură cu § 23 punctul 5, a Regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de Congresul național-bisericesc al Mitropoliei noastre sub Nr. 136 din 1887 § 7, și conform ordinului cons. din 4 Iulie a. c. Nr. 6540 Pl., prin aceasta se publică concurs nou pentru întregirea postului de protopresbiter al tractului Zarand, cu sediul în Brad.

Viitorul protopresbiter va ocupa și postul de paroh în parohia primă din Brad.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt: Venitele după postul de paroh conform fasiunilor din coala B, venitele stolare și salariul dela stat, cum și venitele după postul de protopop cu întregirea dela stat, și locuința în casele tractuate.

Concurenții au să documenteze calificățiunea prescrisă prin concluzul Nr. 111 din 1888.

Cererile de concurs, cu documentele necesare, se vor înainta P. V. Consiliu arhiepiscopesc în termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român, având a alătura și o tabelă de calificăție după rubricile indicate în Regulamentul congresual § 12.

Concursele intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Brad, din ședința comitetului protopopesc al tractului Zarand, ținută la 25 Iulie 1928.

Pr. Alexandru Fugăță

adm. protop.

Pavel Lazar
not. cons. protop.

Nr. 8780 Plen.

Aprobat:

Din ședința plenară, ținută la 18 Februar 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu

Concurs

Pentru ocuparea postului de contabil la Tipografia și Librăria arhidiecezană se publică concurs cu termen până la 16 Martie 1929.

Reflectanții să-și adreseze cererile Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, indicând condițiile de angajare și accludând documentele de calificare.

Sibiu, 1 Martie 1929.

Comisiunea administrativă
a tipografiei Arhidiecezane.

Nr. 178/1929.

(22) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Idiciu, cu filia Hărănglab și Cund din protopopiatul Târnavamare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială 27 jugăre pământ arător de prima calitate.
3. Grădină cu pomi 1 jugăr.
4. Casa și curtea parohială cu supraedificate economice.
5. Lemne necesare pentru foc.
6. Stola uzitată în parohie: ferdele și zile de lucru nu să mai dau.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în ordine, oficiului protopopesc ortodox român Târnavamare și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnavamare în înțelegere cu consiliul parohial.

Biertan, la 22 Februar 1929.

Nicolae Gheaja
adm. ppesc.

Nr. 26/929 prot.

(18) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III a Crăciunești, protopresbiteratul Băita, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conform coalei B.
2. Venitele stolare statorite de consiliul parohial.
3. Sesiune parohială: 10 jugăre arător și fână.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poștiți să-și trimită cererile lor, provăzute cu documentele necesare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Băita, la 20 Februarie 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Crăciunești.

Dumitru Secărea
protopop.

Călăuza agricolă

de prof. D. Comșa, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemănatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I Economia câmpului e 90 lei, tomul II Pomarii și Veritul 50 lei și tomul III Legumarii și Florarii 60 lei. Tus trele tomurile broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandăție 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. D. COMȘA în Sibiu sau Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite prețul de mai nainte sau cu ramburs.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de
ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—